

Moldova și Rusia: între relații comerciale și dependență economică

Autor: **Ana Popa**
Data: 7 aprilie, 2015

Structura prezentării

- Exportul de bunuri în Federația Rusă
- Moldova – partener de import pentru Rusia
- Expunerea sectorială la exporturile către Rusia
- Importul de bunuri din Federația Rusă
- Comerțul cu servicii

Exportul de bunuri în Federația Rusă

- Federația Rusă - principalul partener de export al Republicii Moldova până în 2013
- Ponderea exporturilor moldovenești spre Rusia – 18,1% în 2014
- **Ponderea înaltă a re-exporturilor către Federația Rusă – 58% în 2014**
- Federația Rusă - lider în exporturile locale moldovenești până în 2011
- Ponderea exporturilor către Federația Rusă în exporturile locale – 12% în 2014

Grupuri de mărfuri cu pondere înaltă a exporturilor locale către Rusia

HS02		2013	2014
08	Fructe comestibile și nuci; coji de citrice și pepeni	37,6%	15,6%
22	Băuturi alcoolice, fără alcool și oțeturi	19,6%	6,0%
02	Carne și organe comestibile	92,1%	32,2%
20	Preparate din legume, fructe sau din alte părți de plante	21,6%	14,1%
07	Legume, plante, rădăcini și tuberculi alimentari	31,8%	43,6%
0205	Carne de cal, măgar, catâr, asin, proaspătă, refrigerată, congelată	100%	100%
0201	Carne de bovine, proaspătă sau refrigerată	100%	91,7%
0808	Mere, pere și gutui, proaspete	90,8%	35,2%
2002	Tomate preparate sau conservate altfel decât în oțet sau acid acetic	84,1%	61,0%
2001	Legume, fructe și alte părți comestibile de plante, preparate sau conservate în oțet sau acid acetic	82,1%	34,9%

Sursa: Calculele autorului în baza datelor UN Comtrade și Ministerului Economiei;

Grupuri de mărfuri cu ponderea înaltă a exporturilor locale către Rusia

HS02		2013	2014
57	Covoare și alte acoperitoare de podea din materiale textile	64,1%	56,4%
84	Reactoare nucleare, cazane, mașini, aparate și dispozitive mecanice; părți ale acestora	52,0%	58,2%
90	Instrumente și aparate optice, fotografice sau cinematografice, de măsură, de control sau de precizie; instrumente și aparate medico– chirurgicale	18,1%	21,6%
24	Tutun și înlocuitori de tutun prelucrați	24,3%	16,9%
83	Articole diverse din metale comune	69,6%	61,5%
54	Filamente sintetice	60,6%	24,6%
8411	Turboreactoare, turbopropulsoare și alte turbine cu gaz	100%	99,3%
6402	Altă încălțăminte cu tălpi exterioare și fețe din cauciuc sau din material plastic	96,4%	25,8%
8413	Pompe pentru lichide, chiar cu dispozitiv de măsurare, elevatoare de lichid	78,3%	95,4%

Sursa: Calculele autorului în baza datelor UN Comtrade și Ministerului Economiei;

În 2014 exporturile către Rusia au scăzut considerabil ca urmare a câțiva factori

- sancțiuni din partea Rusiei;
- scăderea cererii din partea Rusiei din cauza situației economice mai dificile;
- anul 2014 a fost un an mai dificil economic pentru mai mulți parteneri comerciali ai Moldovei, inclusiv state membre UE;
- diversificarea piețelor de export nu este un lucru simplu din cauza competitivității joase a unor mărfuri și existenței barierelor de import netarifare.

Moldova – partener de import pentru Rusia

- În 2013 doar 0,13% din importurile rusești proveneau din Moldova
- Acestea includ și importuri din Transnistria și re-exporturi din Moldova

Produse cu pondere înaltă a importurilor din Moldova

HS02	Descriere	RU	MD
4404	Lemn pentru cercuri de dogărie; prăjini despicate; prăjini, țărushi și pari de lemn, ascuțiți, netăiați longitudinal; lemn simplu degroșat sau rotunjit	91,9%	91,6%
5702	Covoare și alte acoperitoare de podea din materiale textile, țesute, fără smocuri sau șuvițe	23,0%	22,6%
2520	Ghips; anhidrit; ipsos, chiar colorat, cu sau fără adaos de cantități mici de acceleratori sau întârziatori	7,1%	7,2%
0808	Mere, pere și gutui, proaspete	5,9%	3,6%
0813	Fructe uscate, altele decât cele de la pozițiile 0801–0806; amestecuri de fructe uscate sau de fructe cu coajă de la prezentul capitol	4,1%	2,0%
0809	Caise, cireșe, vișine, piersici (inclusiv nectarine), prune și porumbe, proaspete	4,1%	1,4%

Sursa: Calculele autorului în baza datelor UN Comtrade;

Exporturi locale moldovenești în Federația Rusă cu creștere constantă în perioada 2004-2013

HS02	Descriere
0808	Mere, pere și gutui, proaspete
0201	Carne de bovine, proaspătă sau refrigerată
0806	Struguri, proaspeți sau uscați (stafide)
0809	Caise, cireșe, vișine, piersici (inclusiv nectarine), prune și porumbe, proaspete
8309	Dopuri, capace, capsule pentru sticle, cepuri filetate, acoperitoare de cepuri, sigilii și alte accesorii pentru ambalaje, din metale comune
1206	Semințe de floarea-soarelui, chiar sfărâmate:
3004	Medicamente constituite din produse amestecate sau neamestecate, preparate pentru utilizări profilactice sau terapeutice, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul sau prezentate sub formă de doze (inclusiv cele care se administrează cutanat)

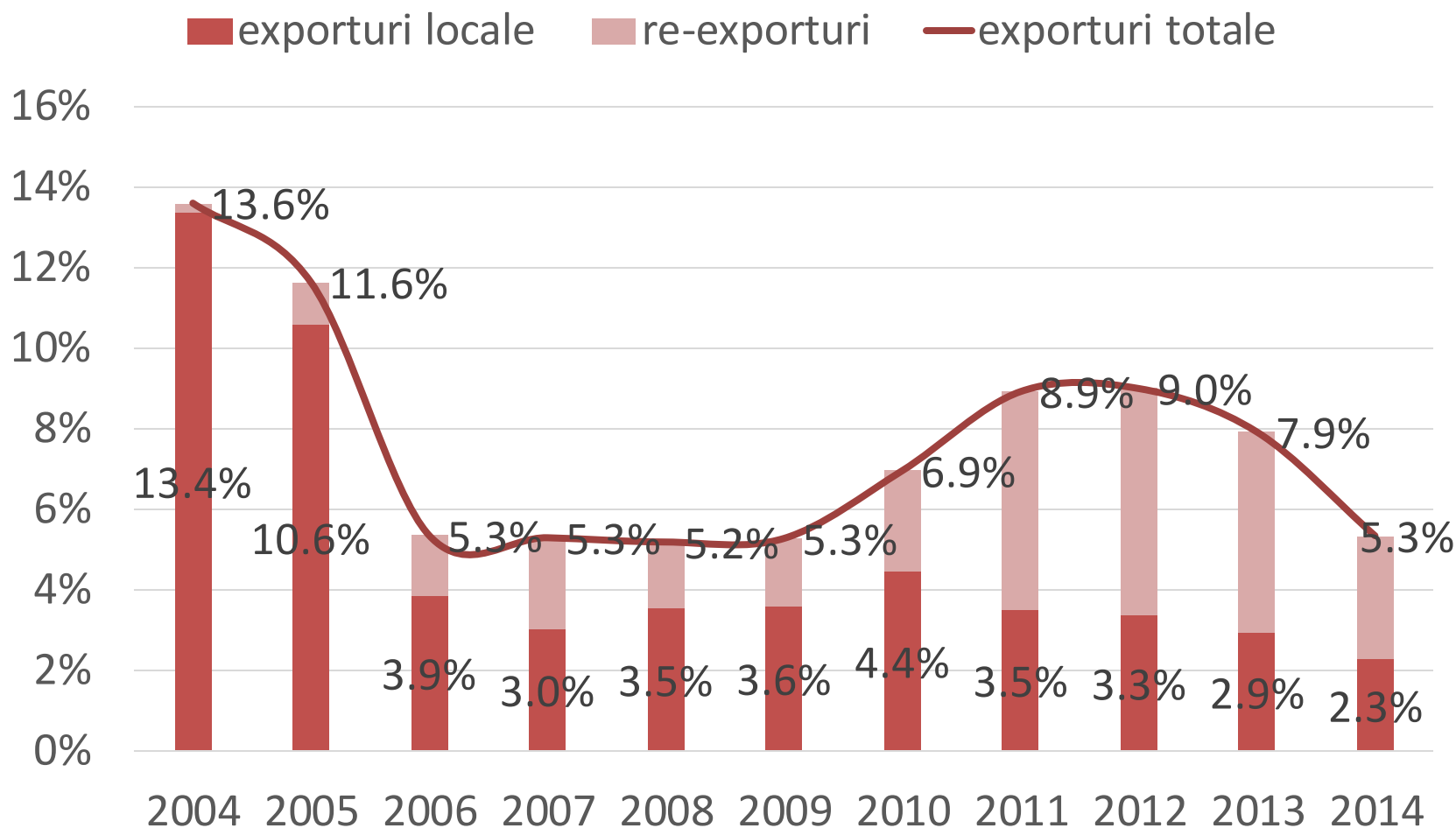
De ce lipsesc vinurile?

HS02	Descriere	RU	MD
2204	Vin și must din struguri	3,0%	2,8%
2208	Distilate de vin, rachiuri, lichioruri și alte băuturi alcoolice	0,8%	0,7%

- Multiple interdicții de import →
- Reorientarea exporturilor/reducerea producției/faliment

!!! Dar vinurile sunt competitive pe piața rusă

Ponderea exporturilor către Rusia în PIB

Sectoare economice cu cea mai înaltă pondere a exporturilor către Rusia în valoarea producției

Cod CAEM	Descriere	Ponderea în valoarea producției	Ponderea în exporturile locale
D34-35	Producția mijloacelor de transport rutier și producția altor mijloace de transport	31,4%	38%
D29	Fabricarea de mașini și echipamente	22,2%	49%
D17	Fabricarea produselor textile	15,8%	40%
D33	Producția de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice și producția de ceasuri	11,6%	18%
D15.9	Fabricarea băuturilor	9,3%	20%
D15.3	Prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor	9,2%	22%
D15.1	Producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne	7,1%	71%
D28	Fabricarea produselor finite din metal, exclusiv producția de mașini și utilaje	6,8%	43%
A	Agricultura, economia vânatului și silvicultura	3,7%	15%

Sursa: Calculele autorului în baza datelor UN Comtrade și BNS;

Populația ocupată expusă la exporturile către Rusia

Cod CAEM	Descriere	Numărul populației ocupate afectate
A	Agricultura, economia vânatului și silvicultura	12555
D15.9	Fabricarea băuturilor	1046
D17	Fabricarea produselor textile	573
D15.3	Prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor	463
D28	Fabricarea produselor finite din metal, exclusiv producția de mașini și utilaje	410
D29	Fabricarea de mașini și echipamente	359
D33	Producția de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice și producția de ceasuri	293
D15.1	Producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne	292
D36	Producția de mobilier și alte activități industriale	222

Importanța sectoarelor economice cu nivel înalt al exporturilor locale către Rusia în valoarea producției

- Sectoare cu pondere scăzută în PIB
- Sectoare cu productivitate scăzută (estimată ca ponderea VAB în VP)

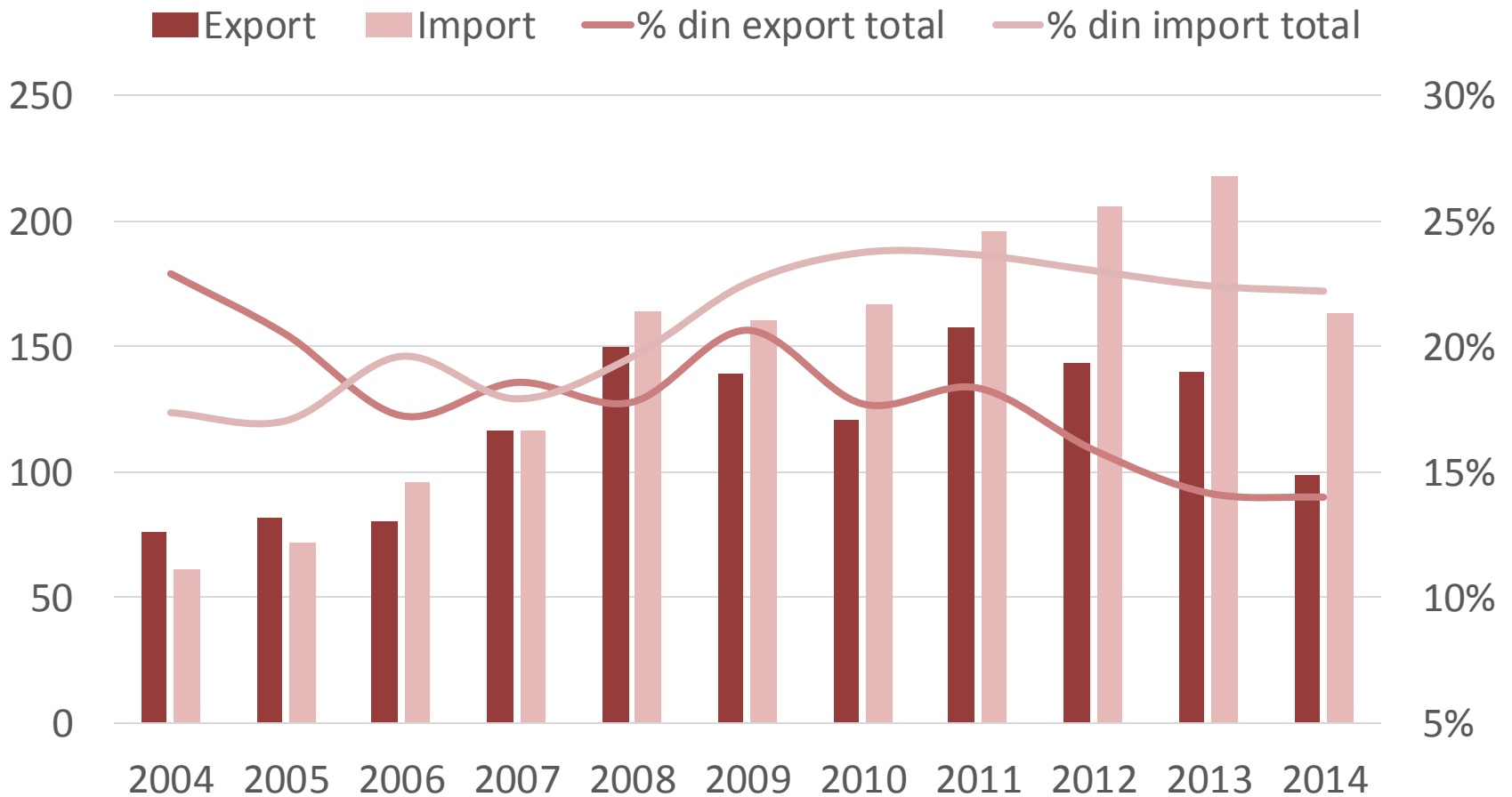

Importul de bunuri din Federația Rusă

- Rusia – principalul partener de import până în 2013;
- 13,5 din importurile totale din 2014 provin din Rusia;
- 65% din importuri din Federația Rusă – combustibili;

Comerțul cu servicii

Sursa: Calculele autorului în baza datelor BNM;

Recomandări:

- Recomandări generale de îmbunătățire a climatului de afaceri
- Acțiuni ce țin nemijlocit de relațiile comerciale dintre Moldova și Rusia
- Valorificarea avantajelor pe care le oferă AA și ZLSAC cu UE
- Valorificarea altor piețe de desfacere decât Rusia și UE

Va mulțumim!

Dacă aveți nevoie de informații suplimentare, nu ezitați să ne contactați:

Centrul Analitic Independent Expert-Grup

A: MD-2005, Moldova, Chișinău, str. Pușkin, 45B, et. 4

T: +373 22 929 994 F: +373 22 211 599

E: info@expert-grup.org

W: www.expert-grup.org

EXPORT LOCAL (DOMESTIC EXPORT) =
= EXPORT TOTAL – RE-EXPORT

